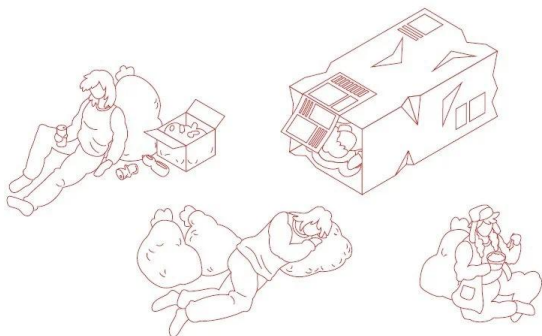

Bezdomovectví řeší Praha 3 ve spolupráci s charitou i policií

04.06.2024

Cílem místní radnice je podat lidem bez domova pomocnou ruku a zároveň minimalizovat negativní dopady, které s sebou přináší jejich životní situace.

Podle odhadu terénních pracovníků je na území hlavního města přibližně 5 000 lidí bez domova. Na 30 různých místech Trojky jich přespává okolo 60. Dalších zhruba 25 osob z Prahy 3 využívá azylové domy nebo noclehárny. „V roce 2023 bylo v naší pobočce Naděje v Husitské ulici ubytováno 217 lidí,“ říká Gabriela Ščotková a dodává, že každoročně eviduje asi 20 nových klientů z Prahy 3. Může to souviset s vývojem, který popisuje starosta Michal Vronský: „V loňském roce jsme registrovali nárůst počtu osob bez přístřeší o zhruba 15 %, zřejmě v důsledku inflace a celkové ekonomické situace. Letos je zatím situace výrazně klidnější.“

Způsobů, jak se žižkovská radnice snaží bezdomovectví řešit, je několik. Zajišťuje terénní program, podporuje nízkoprahové denní centrum, azylové bydlení, noclehárny, ale i výdeje jídla a činnost potravinové banky provozované ve spolupráci se sdruženími Buči a R-Mosty. Další formou pomoci je podporované bydlení, které má hlavně preventivní funkci — osobám ohroženým ztrátou střechy nad hlavou nabízí cenově dostupný nájem bytu. „Vedle opatření, jimiž se snažíme lidem bez přístřeší ulehčovat nesnadnou životní situaci, chceme zároveň mírnit negativní jevy, jež jsou s jejich pobytem spojeny. V minulém roce jsme se zaměřili na zastávku Lipanská, kterou považujeme za velmi nevhodnou pro jejich pobyt, a snažili se je motivovat k přesunu do méně exponovaných oblastí a v menších skupinkách. Kromě toho se soustředíme na zvyšování bezpečnosti veřejného prostoru. Prořezáváme některé křoviny, aby nefungovaly jako úkryt, a investujeme do kultivace prostranství. Například po revitalizaci Tachovského náměstí došlo i k obměně jeho uživatelů. Teď tam mnohem častěji potkáte rodiny a rekreační sportovce,“ zmiňuje Vronský. „Jako nejzásadnější vnímám předcházení bezdomovectví, které spočívá v intenzivní práci s osobami ohroženými ztrátou bydlení. Neméně důležité je zaměřit se na mladé lidi vycházející z dětských domovů nebo na osoby, které opouštějí psychiatrická oddělení. Kvalitní péči o ohrožené osoby můžeme docílit toho, že na ulici vůbec neskončí. Velmi pomůže taky připravovaný zákon o sociálním bydlení,“ dodává místostarostka Nikol Marhounová.

Důležitou roli hrají organizace působící v terénu. Podle sociální kurátorky Lucie Krosnářové má totiž řada osob bez přístřeší obavy z návštěvy úřadů, a proto je důležité scházet se s nimi v jejich přirozeném prostředí. Pokud se na Praze 3 takový člověk objeví, je třeba mu ihned poskytnout pomoc: „Čím déle je na ulici, tím hůř se vrací zpět do běžného života,“ upozorňuje Krosnářová. Podobný názor má i opoziční zastupitel Filip Brückner: „Úspěch nabídnuté pomoci záleží na příčině, pro kterou se člověk na ulici dostal, a taky na tom, jak je tam dlouho, a tedy jak a jestli je ještě schopný se znovu zapojit do běžných procesů.“

Mezi sdruženími, se kterými třetí městská část spolupracuje, je místní pobočka Naděje nebo například FriendShip Prague. Jeho členové vydají každou sobotu na náměstí Winstona Churchilla přibližně 50 porcí jídla. Síť Místní místním zase mapuje podniky ochotné poskytnout lidem bez domova toalety, aby mohli dodržovat základní hygienické návyky a nevykonávali potřebu v parcích. Tím se daří aspoň do určité míry eliminovat negativní společenské jevy, které s sebou jejich životní situace nese. „Ze strany osob bez přístřeší nejčastěji dochází k páchání přestupků znečištění veřejného prostranství, vzbuzení pohoršení, rušení nočního klidu, krádeže v obchodech a konzumace alkoholických nápojů na místech zakázaných vyhláškou. Přestupky v závislosti na okolnostech řešíme domluvou, pokutou nebo oznámením správnímu orgánu. Některé podnapilé osoby umísťujeme do protialkoholní záchytné stanice FN Bulovka,“ upřesňuje ředitel městské policie Praha 3 Dušan Machoň.

Že jsou nejrůznější druhy závislosti uvnitř zmiňované komunity časté, připouštějí i sami její členové. „Někteří z nás se potýkají se závislostí na alkoholu. Člověk se nejdřív zahřívá, taky zapíjí stud, a pak závislost vzniká rychle. Někdy ale problém s pitím stojí na začátku. Střecha nad hlavou se ztratí až potom,“ říká Láďa, který patří ke skupince pohybující se poblíž pošty v Olšanské ulici. Alkoholismus je ale jenom jedním z mnoha možných způsobů, jak se ocitnout na šikmé ploše. Reni Sorce z FriendShip Prague zmiňuje jako další běžné důvody bezdomovectví fyzické a duševní potíže, rozvod, bankrot, u žen pak domácí násilí a sexuální zneužívání. „Jedinci bez domova jsou osamělí lidé, kteří přišli téměř o všechno. Největší ztrátou je ale ztráta naděje,“ říká. I drobná pomoc dokáže navodit pocit relativní pohody, a některým jedincům může dokonce usnadnit návrat k běžnému životu. „Jako ilustraci toho, že šance je vždycky, uvedu Josefův příběh. Poprvé jsme se s ním setkali na humanitární ubytovně během pandemie. Potom, co přišel o práci kvůli ekonomickému dopadu kovidu, se u něj rozvinula závislost na alkoholu. Od té doby ale Josef udělal neuvěřitelný pokrok. Teď je střízlivý, zaměstnaný, bydlí v obecním bytě, a dokonce u nás působí jako dobrovolník, takže nabízí podporu ostatním lidem v nouzi,“ přidává osobní zkušenost Reni Sorce.